

„Soča“ izhaja vsak četrtek in velja
za pošto prejemana ali v Gorici na dom
pošiljana:

Vse leto f. 4.50
Pol leta „ 2.30
Četrt leta „ 1.20

Pri oznanilih in prav tako pri „po-
slanicah“ se plačuje za navadno trisop-
no vrsto:

8 kr. če se tiaka 1 krat
7 „ „ „ 2 „
6 „ „ „ 3 „

Za več črke po prostoru.

SOČA

Posamezne številke se dobivajo po
10 soldiv v Gorici v tobakarnici v go-
sposki ulici blizu „treh kron“. —
v Trstu v tobakarnici „Via della Ca-
sarma 60“.

Dopisi naj se blagovoljno pošiljajo
uredništvu „Soče“ v Gorici Via del Mu-
nicipio v Kalistovi hiši III. nadstr. naroč-
nina pa opravištvu „Soče“ v Gorici
„Via scuole“ h. št. 429, II. nadstr.

Rokopisi se ne vračajo; dopisi naj
se blagovoljno frankujejo. — Delalcem
in drugim nepremožnim se naročnina
zniža, ako se oglase pri uredništvu.

Glasiloslovenskega političnega društva goriškega za branbo narodnih pravic.

Po volitvah za kupčijsko zbornico.

Ko smo v zadnji številki kratko poročali o vo-
litvah za našo kupčijsko zbornico, nismo še vedeli,
kateri kandidatje so zmagali v obrtniškem razredu,
in ker smo videli, da so privrženci nasprotne stran-
ke nos nekam visoko nosili, menili smo uže zares,
da so naši priporočenci propali. Za to se nas je
bila lotila neka nezatrlijava malodušnost, da smo še
pred končanim skrutinijem tožili o nepovoljnem izidu.
A čez noč se je vreme spremenilo: Drugo jutro so
bili „tovci poparjeni—in kako!—nam pa se je oko
in čelo razvedrilo zvedšim, da so vsi štirje kandi-
datje avstrijske stranke zmagali. Pravica je prišla
na vrh!

Nasprotna stranka je zares svoje žile na vse pre-
grtanje napanjala ter se z nezasišano strastjo v vo-
litveni boj spustila. Lotila se je tisoč sredstev, da
bi svoj namen dosegla: hvalisanje, prilizovanje in ob-
ljube je delila na eno stran, na drugo je pa v enakej
obilosti vsipala laži in obrekovanje in strahovanje brez
konca in kraja, da se je moralo razumnim ljudem uže
prav studiti. Oba organa te stranke sta posebno pou-
darjala vladateljnost Slovencev ter italijanske vo-
lilce tako strašila s „slovensko komando“, kakor n.
pr. nespametne pesterne otroke plašijo: Baubau pride!
In zakaj vse to? Morda ker sta bila med desetimi
kandidati dva Slovenci? Saj imajo vendar tudi in-
teresi slovenskih obrtnikov in trgovcev pravico zastop-
pani biti v skupni obrtniško-trgovski zbornici! — Ne,
nel volitvena borba se ni bila to pot med narodnosti-
ma italijansko in slovensko; trezen opazovalec je mor-
al spoznati, da gre izpodbuditeljem in voditeljem na-
sprotne agitacije za ves drug princip, za princip, ka-
teri je sicer deloma prav smešno zastopan v posameznih
nje kandidatih, ki se pa vendar, akosodimo po sred-
stvih in strasti agitacije in po nje matadorjih, nika-
kor ne da vtajiti; za princip, katerega si previdi na-
sprotniki ne drznejo objaviti, ker dobro vedo, da ga
državi zvesto prebivalstvo naše dežele obsojuje, kakor
ga je nedavno dejansko obsodilo v svojih adresah der-
žavljanske vdanosti. — Da bi bilo šlo samo za osebe
nasvetovanih kandidatov, moj Bog! kedo bi se bil za
te toliko vnel? kdo bi bil za Strechelne, Franceschi-
nis-e, Bregant-e in kakor se pišejo vse te trgovsko-obert-
nijske korifeje, toliko jezik in podplate brusil? Saj
so to le malo poznana imena mož, ki vtegnejo biti
sicer vsa spoštovanja vredni in vsak v svoji stroki
zvedeni, ki se pa do zdaj vendar še ne morejo pona-

šati s takimi zaslugami za javni blagor, da bi se mo-
gel kdor koli za njihovo kandidaturo navdušiti. — Od
kod tedaj ona strast, ki je na noge spravila vse mlado
in staro v nasprotnem taboru, ki je nabrusila toliko
peres, jezikov in podplatov, ki je posebno vročekrvne
mlade pravnike v boj privela, v boj—za filisterske
kramarje in rokodelce (kakor so gotovo sami še ne davno
na univerzi imenovali: trgovce in obrtnike), če ne pri-
haja iz onega višega principa, ki smo ga ravnoza roma-
nili? Oba organa nasprotne stranke sta nam v zadnjem
času in tudi mej volitveno borbo prejasno razodela svo-
je politično mišljenje, nego bi ju ne razumeli.

Kakor si bodi, boj je končan: bili smo ga s pa-
trijotičnim namenom v prsih, in z vseskozi poštenim
orožjem, in zdaj smo veseli z mag e, ki nas je pose-
bno za to mnogo truda in mnogo zatajevanja samih
sebe stala, ker smo se morali bojevati zoper zvijačo,
hudobno obrekovanje in najnesramnejšo vsilstvo svojih
nasprotnikov. Toda molčimo še danes o tem in ču-
kajmo, kaj privede na dan sodnijska preiskava, kate-
ra se je, kakor slišimo, zaradi nekaterih zlobnih, v
volitveno agitacijo segajočih činov naših nasprotnikov
pri tukajšnji c. k. okrožni sodnji začela. — Tu naj sa-
mo omenimo, da se je v volitvenem boji najhujše re-
pencilo in v vsej svoji gnjusobi razkrilo narodno
renegatstvo. *)

Društvo „Sloga“ si je v zvešči, da je spolnilo
svojo patrijotično dolžnost in tudi slovenski volilci se
smejo v obče z enako zavestjo ponašati. Na goriški
strani, v ajdovskem in sežanskem okraji deležili so se
—razun enega ali dveh—vsi volilci in so skoro sogla-
sno volili naše priporočence,—v goriški okolici pa in
v komenskem okraji je nasprotna zvijača slepe mi-
ši lovila—in žalibog tudi nekatere vjela. Posebno smo
moral obžalovati, da so se dali zapeljati tudi neka-
teri možje, na kojih nevpogljivi značaj in modro pre-
vidnost smo se trdno zanašali. Tolaži nas nada, da
nas vsaj previdoma niso zapustili in da bodo v
prihodnjih enakih slučajih boljše pazili, na katero stran
oddajo svoje glase.

Sledujoč bi imeli o volitvah za kupčijsko zbor-
nico še dve znameniti napaki grajati: Oznanilo zaradi
volitvi se razglašalo v vseh občinah brez razločka, naj
so slovenske ali italijanske, — samo v italijan-
skem jeziku. To oznanilo je obširno, ker obsega
vsa pravila, po katerih se imajo volitve vršiti, in vo-

*) Neko „poštno kljuse“ bi bilo tu posebnega ome-
na vredno,—pa molčimo. Op. pis.

lilcem je prepotrebno, da ta pravila dobro poznajo,
sicer volijo napečno po svoji glavi, ali pa ne vo-
lijo—nič. Za to se n. pr. godi, da volijo nekateri take
osebe, katere nimajo pravice voljene biti, ali pa, da
zapisujejo obrtniki trgovske kandidate, trgovci pa obr-
tnijske na svoje glasovnice itd. Teh nepotrebnih zme-
šnjav in neugodnih nasledkov, ki lahko po njih nastane-
nejo, je krivo edino to, ker mnogi slovenski volilci ne
razumejo italijanskega pečuka in se deledno ne mo-
rejo po njem ravhati. Eraka nepravilnost — da
rabimo pravi izraz—obstoji tudi v tem da se pošiljajo
slovenskim volilcem italijanska vabila k volitvi in ita-
lijanske glasovnice.—Mogoče, da je uradni jezik kup-
čijske zbornice italijanski ga notranja opravila in mor-
da tudi za občevanje z javnimi uradi; a vsakakor je
kupčijska zbornica javna ustanovitev za Slovence in
Italijane, kajti obrtniki in trgovci obeh narodnosti cele
dežele morajo plačevati doneske za nje vzdrževanje;
tedaj je §. 19 drž. temeljnih postav voljaven tudi za
to ustanovitev in slovenski volilci imajo pravico zah-
tevat, da se jim pošiljajo vabila v njih jeziku, kakor
se Italijanom pošiljajo v njihovem,—to je čisto narav-
na in pravična zahteva, zaradi katere jim nihče ne
more očitati prenapetosti. Mi vemo, n. pr., da je letos
kateri volivec vabilo zavrgel, ker je ni razumel, drugi
pa ni hotel iz enacega uzroka glasovnice napolniti in
podpisati. Slovenec je v tem oziru tako občutljiv ka-
kor Italijan, in tega mu ne more nihče zameriti.

Druga velika napaka je ta, da so imeniki, na
katerih podlagi se je volitev izvršila, nenatančni, za-
stareli. V njih je vpisanih nekoliko trgovcev in
obrnitov, ki so uže pomrli—ali katerih firme so uže
davno prenehale, še veliko več opravičenih volilcev se pa
čisto pogreša v imenikih in ta okoliščina bi bila le-
tos naši stranki lahko pogubljiva postala. Res je, da
so bili imeniki v kupčijski zbornici postavno v pre-
gled razgrnjeni in da je lahko vsak izpuščen volivec
svojo volilno pravico v postavnem obroku reklamiral.
A za Boga! kaj to pomaga? mari naj hodijo bovški,
ali cerkljanski, ali sežanski obrtniki in trgovci v Go-
rico volilne imenike pregledavat? Tako zvestih čuvarjev
svojih državljanjskih pravic ne najdete niti v najomi-
kanejši državi, ne pa pri nas, kder je ustavno žive-
nje še čisto mlado in treba se le ljudstvo dramiti in
buditi, da se začne svojih pravic zavedati. Zato naj
bi v prvi vrsti pristojna oblastnija skrbela za natan-
čne, zanesljive volilske imenike—potem pa naj bi se
morda tudi volilcem prilika dala, da jih lahko vsak
v domačem občinskem uradu pregleda.—Kedar se bo-

LISTEK.

Dornberški grad in breg. *)

L. 1848 in 1878.

V spomin vinske razstave t. m. v Dornbergu.
(SONET.)

Dospem gor v tabor, stopim tje do grada,
Otožno preišljujem kraj razpada,
Razgnano visokost, kak' čas razmeče
Nekdajnih vitezov moči preteče.

Baršuna skrinjo piškavo zaklada
Edini beršljan, kateri ne brez sada
Razpadlo kamnje — živo govoreče
Zlahtno z mrtvaškim prtom mi prevleče.

A proč sto grobljo! Saj se domovini
Na čast v bregovih in dolini
Elektrike netilo čvrsto venča.

Naj s kapijo, ki jo jesen s trte snema,
Aktivno vse, tak starca kot mladenča
Junaški duh za vinorejo vnel!

J. Trnogorski.

* — vinograd.

Nekaj iz preteklosti.

(Spisal Lukcev Matija.)

Slovenski jezik se govori po severni Istri, v o-
kolici in v mestu tržaškem, po vsem Goriškem razun
ravne Furlanije, v slovenski Benečiji, na južnem in
izhodnem Koroškem, na spodnjem Štajerskem, na Ogr-
skem v nekaterih okrajih takraj Donave in na Kranj-
skem. Po vseh teh deželah živé med Slovenci, ako ne
drugod, vsaj po mestih zastopniki drugih narodov, ki
so se vsilili v naše domače kraje in niso bili zado-
voljni, da jim miroljubni ip tih Slovenec na svoji
zemlji ognjišče privoščí, so se napihili in so skušali
dobiti vso oblast čez-anj. V sedanjih bojih za pra-
vice, ki gredo vsakemu človeku od Boga in od na-
rave, kažejo svoje neugasljivo sovraštvo do nas; sra-
mujejo se, da so z našo pomočjo postali mogočni,
bojé se, da za naprej ne bodo mogli več gospodovati.
Zato nam kratijo vse: jezika nam ne pusté v javno
življenje, vero nam zaničujejo, pri volitvah v postavo-
dajavne zbornice nas cepijo, ko bi mogli, bi nam vodo
in zrak zaprli, da bi zadnjikrat dihnili. Kako daleč
zabrede človeška oholost in ošabnost, ki zapustivši
božje opomine rije pod zemljo in se misli veliko, ako
mnogim travam korenine izpodje!

Tla, na katerih stanujejo Slovenci, se ne imenu-
jejo slovenska le zato, ker so njihovi sedanji preb-

valci slovenskega rodu, ampak tudi zato, ker so se
prvi stalno na njih vselili Slovenci. Res, da v staro-
davnih časih so prebivali drugi narodi po Sloveniji;
ali vsi ti ob času ljudskega preseljevanja v četrtem,
petem in šestem stoletji zapustivši naše kraje šli so
drugam, večidel v Italijo, ali pa so v bojih poginili.
Na zapuščenem tla so prišli Slovenci iz sedanje ruske
dežele. Tam so živeli vsi Slovani iz početka vkup,
ki so se pa pomnožili in ko so začela pritiskati druga
ljudstva iz Azije, ločili so se rodovi in razprostrali
proti vesteru. Poljaki, Čehi, Lužičani in drugi, ki so
izmrlí, držali so se severnega neba; Slovenci pa smo
se napolnili med črnim morjem in med erdeljskimi go-
rami, potem ob Donavi v današnje naše bivališče.
Učeni možje niso vsi edinih misli, v katerem letu po
Kristovem rojstvu se je to godilo; vendar to je go-
tovo, da 378. leta smo bili ob črnem morji in sem
proti Donavi, in da smo leta 592. ali 593. Slovenijo
že posedli, ker l. 595. smo se vojskovali z Bavarci.
Hrvatí in Srbi so prišli za nami med l. 620. in 630.

Naj se nikdo ne čudi, da naši predniki so imeli
vojsko z Bavarci, ker vedeti je treba, da so imeli
Slovenci tisti čas mnogo več zemlje pod sabo, kakor
zdaj. Razprostrali so se po vsem Koroškem, čez Sol-
nograško in čez Tirole so segali celo v Švico, kjer se
nahaja mnogo ostankov in znamenj slovenskih. Bill so
tedaj sosedje Bavarcem. Proti severu so pokrivali celo
Štajersko in sedanjo doleno Avstrijo do Donave, na

do volitve na taki podlagi vršile, potem bode njih rezultat prav resničen izraz volje dotičnih volilcev. Te svoje opazke polagamo na srce slavnemu predsedništvu kupčijske zbornice in pristojni politični oblasti, da nam, kedar pojde za prihodnje volitve, dokažejo, da je imela „Sloga“, da so imeli Slovenci pri letošnjih volitvah odkritosrčno poštene in pravične zavezanike.

Dopisi.

V Gorici, 16. maja. V Rimu izhajajo satirični list „Fanfulla“, kateri priša med pikantnimi satiričnimi drobci včasih tudi prav dobre, resne članki in je zaradi tega ne samo v Italiji, ampak tudi drugod med Italijani jako priljubljen in močno razširjen, je priobčil v zadnji svoji številki prav zanimivi članek „D'oltre l'Isonzo“ (od unstran Soče), v katerem so večinoma prav resnično poplesne ljudske in posebno narodne razmere na Primorskem. Pred vsem priznava ta članek, da so organi levicnjakov v italijanskem parlamentu z razstrošenimi vesti o dozdevnih diplomatskih dogovorih zaradi odstopa Trentinskega in dela goriške grebije na desnem bregu Soče provocirali avstrijske demonstracije med goriškimi Furlani in Slovenci; da je ljudska masa v goriški Furlaniji vsa na strani Avstrije in da se le intelligencija italijanske narodnosti, kakor časnikarji, advokatje, nekateri večji posestniki in trgovci vnašajo za zvezo z Italijo; da slovensko prebivalstvo pri vsaki priliki razodeva svojo vdanost do Habsburške dinastije in da bi se pri vsej svoji narodni vzburjenosti desetkrat rajši dalo ponemčiti, nego poitalijančiti; dalje pripoveduje o naših taborih, na katerih nastopajo tudi kmetje kot govorniki, omevja posebno tudi Nabergoja, kmečkega posestnika s Proseka, kateri je že mnogokrat nastopil kot dober ljudski govornik in tudi kot ud mestnega in deželnega zbora tržaškega vrlo zastopa interese slovenskega ljudstva. Čitalnic tudi ne zabi, priznava je njihov dobrodejen vpliv na narodni napredek. Slednjic omenja tudi marljivega delovanja naše duhovščine za narodni prosp. Namere Slovencev po združenju v eno deželo pa tolmači „Fanfulla“ nekoliko po svoje; pravi namreč, da bremenimo po svojem kraljestvu, po „Jugoslaviji“, katera, ako bi se s časom posrečila, bi brez drugega nevarna postala italijanskim interesom. Zatorej, meni, bi utegnil razpad Avstrije Italiji brže škodovati, nego koristiti in za to naj Italija skrbi, da si ohrani avstrijsko prijateljstvo in da ostane Avstrija kot najboljša poroštvu zoper nemško in slovansko poželjivost — v sedanjih mejah.

Med drugim nas je še posebno zanimalo, pozvedeti, kar je dobro akreditiran list potrdil, da obstoji namreč neki „comitato d'azione“ v Italiji, kateri dela in širi propagando za pridruženje Primorskega k italijanskemu kraljestvu. Da razteza svoje delovanje tudi čez državne meje, o tem ni dvomiti — saj smo v Gorici in Trstu že večkrat zapazili sad tega delovanja. — „Fanfulla“ članek je precej obširen in obsega še marsikaj zanimivega, kar naj bi si posebno nekateri goriški časnikarji, advokatje in mladi pravniki k srcu vzeli in dobro zapomnili. Priporočamo jim to prav odkritosrčno.

Zastopnika tako zvane goriške liberalne intelligencije ne nehata razčesavati se drug drugega prav pobalinsko s tem, da polnita dan za dnem svoje predale z nagajivimi, deloma tudi prav smešnimi polemikami, katere ne dokazujejo nič drugega, nego golo, umazano kruhoborstvo. Svoje zadnje sile napanjata hirajoča lista edino le v to, da bi drug drugega izpodrila. Tako je nedavno „L'Isonzo“ posnel nek dopis iz Graške „Tagespost“ ter ga priobčil pod na-

jutrovi strani jim je bila meja Donava, na večeru so se mejili z Longobardi ali Lombardi. Nekteri zgodovinarji mislijo, da so segali tudi čez Donavo proti severju v mogočno in slavno kraljestvo moravsko, pa drugi so nasproti; zato se ne more o tem kaj gotovega reči. Zakaj niso Slovenci obdržali tistih dežel, po katerih so se bili naselili? Zato ne, ker so jih sovražniki v vojski morili, ker so jih odtiskovali ker so tuja ljudstva med nje naseljevali, ker so se Slovenci sami preradi poptujčevali.

Kako so pa živeli Slovenci v novi domačiji? Nič kaj dobro, ker niso bili varni. Na sedanje Ogersko se je bil priključil nek divji, azijski narod, kteremu so rekli Obri. Ti ljudje niso obdelovali polja in niso redili živine, živeli so samo od ropa in vojske. Carigrjsko cesarstvo se je treslo pred njimi, Čehe so si v hudem boju podvrgli, frankovsko kraljestvo na večeru so sovražno napadali; pa narveč so trpeli pred njimi Slovenci, ki so bili blizu: plačevati so jim morali davek, obdelovati polja, hoditi v vojsko. Poleti so šli na vojsko, po zimi so prišli med Slovence in so jih neusmiljeno mučili: celo žene so postavljali v vojsko in vpregali so jih v vozove, kakor živino. Toliko so trpeli naši očetje.

Ali Obri niso bili edini njih sovražniki. Na večernem Nemškem in na sedanjem Francoškem gospo-

slavom „nova izdaja slovenskih utopij“. Ker ima „Il Goriziano“ Slovence nasproti enako poštene tendence, kakor njegov ljubeznjivi tovariš, priobči malo dni po tem isti dopis rekoč: „V graški „Tagespost“ nahajamo dopis iz Ljubljane..... Zaradi te predrznosti ga „Isonzo“ koj v naslednjem listu zgrabi, češ, da ne navaja vira, iz katerega je vzel prevod i.t.d., kakor bi bila to Bog ve kolika nepoštenost. Smešno!

Skoro v vsaki „Isonzovi“ številki se bere n. pr.: Kakor poročajo „Times“, ali beremo v „Constitutionnel“ ali: „Morning Post“, pripoveduje, ali: „Norddeutsche Zeitung“ naznanja i.t.d. Prašamo: mari bere „Isonzo“ gg. urednik vse te časopise v originalu? gotovo ne, ker vseh niti ne razume. Na tedaj! zakaj pa on v svoji skrupulozni poštenosti ne navaja virov, iz katerih je izrezal svoje novice? — in izreže jih vsak dan mnogo. — Take in enako se pikata nositelja goriško-italijanske kulture neprenehoma in se nigdar drugače ne složita, nego kedar menita, da treba udrihati po Slovence. Tudi za časa trgovskih volitev sta složno priporočala ene in iste kandidate, toda ker so ti bolje izhajali iz Isonzove, recte municipalne stranke, je začel „Il Goriziano“ koj po končanih volitvah propale kandidate prav hudobno natezati in zbadati, da so reveži le še huje poparjeni. Pomilujemo!

V Št. Andrežu se je vgnjezdila neka, kakor pravijo, nalezljiva bolezen, zaradi katere je posebno „L'Isonzo“ velik hrup zagnal. Tirjal je kar naravnost, naj se občevanje med Št. Andrežem in Gorico pretrže, da se kuga ne zanese v mesto. A zdravniki so spoznali, da bolezen ni nevarna in zato je tudi mestni municipij opustil vsako strogo naredbo, katera bi bila Št. Andrežu in mestu lahko mnogo škodila, ker preskerbuje ravno omenjena vas mestjanom naj boljše sočivje in drugo zelenjavo.

Aprilsko vreme še ni nehalo, danes deževno in hladno, jutri jasno in toplo — tako se še vedno spreminja vreme teden za tednom. Vendar sadni vrtni, vinogradi in polja po celi deželi še prav lepo stojé in mnogo obetajo. Bog daj vsega v obilosti — potreba je povsod velika!

Iz Kviškega, 13. maja. (Izv. dop.) Naš čitalnični odbor je napravil v pretekli letu več društvenih zabav in si je zares pošteno prizadeval, pospeševati narodni napredek v domačem kraju; za to mu gre vsa hvala. Toda ker je minula njegova doba, imeli smo preteklo nedeljo 12. t. m. občni zbor, h kateremu je prišlo obilo društvenikov; vsem je bilo videti, da so vrlo vneti za narodno stvar; strankarstva, rekel bi, ni bilo med nami, mariveč smo bili vsi kakor eden, ter smo tudi složnega duha volili take odbornike, od katerih smemo pričakovati, da bodo previdno pa marljivo delali za društveni prosp. in za vzbujo potrebne olikanosti mej domačim ljudstvom, posebno pa med odraslo mladino. — Imen izvoljencev ne bom imenoval, zadosta je, če rečem, da ima čitalnica jake moči; da bile zvesto skupaj držale ogibaje se vsake navskrižnosti, sicer pa brez ozira na kako nasprotno sapico, katera bi vtegnila tu pa tam pihljati. V slogi je moč, v katero se celó burja brezuspešno zaganja.

Z Otlice nad Ajdovščino, 12. maja. — (Izv. dop.) (Volk; — nenavadna prikazen.) Čudna dogodba se je pripetila pri nas 7. t. m. okoli poludne. Neka vdova in mala hčerka neseti drva iz cesarskega gozda; ko sti že blizu doma, skoči nenadoma divja zver iz grmovja; ti dve se silno prestrašiti, vržeti drva na tla in zbežiti k sosedu ter mu poveste, kaj ste videli. Sosed (po zmerjanji tudi divja zver — Medved) se je ravno se svojimi tremi sinovi pri skledi močnika in zelja gostil. Naglo se oborožijo vsi štirje z viljami, sekirami in pušo, ki je bila na mah nabašena sé smr-

dovali so tisti čas Franki, ki so si na vso moč prizadevali širiti svoje kraljestvo proti severju in proti jutru; zato so pogosto napadali severne in južne Slovence.

Ko so se bili Slovenci službovanja naveličali, jeli so se upirati Obrom in po mnogih bojih so si pridobili prostost. Ravno tisto leto so se tudi Čehi oprostili tujega jarma. To se je zgodilo l. 623.

V bojih, ktere so bili Slovenci za svojo prostost, se je odlikoval z junakiškim pogumom Samo. O njem pripovedujejo nekteri zgodovinarji, da je bil kupec iz Frankov, ali drugi nasprotujejo; ker je reč stara in se ne da natanko določiti, ne grešimo, ako mislimo, da je bil slovenske krvi. Ime tega junaka je zaslovelo med Slovenci in drugimi Slovani na severu; ker so dobro pomnili, v kako britko sužnost so bili prišli, ker se niso z zedinjenimi močmi branili, sklenili so združiti se, in izvoljen je bil Samo njihov kralj.

Samovo kraljestvo se je raztezalo od istrskih hribov do rudnih gor (Erzgebirge) in do Krkonošev (Riesengebirge); obsegalo je tedaj, malo da ne, vse dežele, ki spadajo zdaj pod Avstrijo (Cislajtanijo). Pa tudi drugi slovanski rodovi, ki so živeli v sedanji severni Nemčiji, pridružili so se Samovemu kraljestvu, tako da je segalo slovansko kraljestvo od Adrije do baltskega morja. Vladanje je bilo lahko, ker Samo

tonosnim zrnjem, pokličejo še nekatere sosede ter obkolijo ležišče divjega gosta. Preplašena zver plane kmalo kviško, puška počí, svinčeno zrnje prešine rebra zveri, ki se omamljena na tla povali, stražarji z viljami in sekirami nad njo in mej upitjem: volk, volk, udrihajo po njej — dokler volk ni več dihal.

Volk je za moža dolg, tehta pa le 65 funtov, ker je silno medel. Čudno je, da se je tako nepričakovano prikazal in da se je dal tako lahko zajeti; poprej ni bilo ne duha ne sluha o njem.

9. t. m. hitro po Avemariji smo videli nenavadno prikazen na podnebjí; zrak se je užgal in je naredil veliko, svetlo črto na nebu (kakor navadno ljudje pravijo, da se je zvezda vtrenila). Ta črta je čez eno minuto ravna ostala, po tem se je začela v kačji podobi zvivati — in to je zopet trajalo okoli 2 minuti — slednjic se je v podobi meglice zgubila.

Ta prikazen je trajala čez 5 minutov, videli smo jo od nas čez Čavin nad Gorico proti Beneškemu. Za to so se hitro proroki oglašili, da to pomenja vojsko, katero bode Italija po kačje Avstriji napovedala, da bi jo iz Goriškega prognala. Zeleti bi bilo, da bi se še kedo o tej zanimivi prikazni oglašil, ker so jo gotovo tudi drugod videli. *) P. P.

Politični pregled.

Dunajsko ministerstvo, katero je na čisto nenavaden način preživelo lansko svojo krizo, tudi zdaj še nima nobene zanesljive zaslombe v parlamentu. Z ogersko nagodbo mu ne gre nič prav po sreči, s šestdesetmilijonnim kreditom tudi ne. — Odsek za nagodbo je po dolgih razpravah o dogovorih avstrijsko-ogerske vlade z 21 glasi proti 19 glasom odbil vladne predloge, dasi je nekda posebno finančni minister baron pl. Pretis poslancem živo na srce govoril ter jim na drobno razložil, kako pravična da je med obema vladama sklenjena poravnava. Vendar pa se zanaša vladna stranka, da doseže v zbornici večino.

Budgetni odsek je razpravljal 13. t. m. o založbi 60milijonnega kredita. Med debato je rekel finančni minister, da utegne trenotek za akcijo priti v smeru, ki ga je grof Andrassy naznačil, čeravno si on, kakor poprej, za to prizadeva, da pride kongres skupaj, kar se tudi najbrže zgodi. Vlada namerava delegacije sklicati precej, ko dovoli poslanska zbornica predlagan kredit. Andrassy ostaja pri svojem mnenji za stran Sanštefanske pogodbe, a napanja vse sile, da občno vojsko zabrani. Slednjic je obveljal dr. Giskrov predlog, da se kredit tako dolgo ne dovoli, dokler vlada ne razloži delegacijam, zakaj ga tirja.

14. t. m. je ministerski predsednik odgovoril na interpellacijo Groholskega in tovarišev, ali namerava vlada zapovedati, da zasede avstrijska vojska Bosno in Hercegovino, zakaj in s kom v sporazumljenji. Rekel je, da so vladni nazori o tej zadevi nespremenjeni ostali; da ni vlada vprašanja glede Bosne in Hercegovine ni-

*) Berite med raznimi vesti: meteor. Og. ured.

je pustil glavarjem poedinih rodov oblasti, pravice in šege, ki so jih imeli; le kar je vse rodove zadevalo, to je on določeval, in še takrat je glavarja v posvetovanje skliceval. Njegovo kraljestvo je imelo federalistično podlogo, za katero se Slovenci že toliko let poganjamo.

Prvi tedaj, ki je ustanovil kraljestvo na mestu, kjer je zdaj Avstrija, bil je slovenski knez. Srečni so živeli Slovenci pod vladno modrega kralja, Obri jih niso več nadlegovali, ker so imeli razprtije sami med sabo. Frankovski kralj Dagobert I. je gledal z zavidljivim očesom slovansko moč, hotel jo je uničiti, napravi vojsko, pa zastonj: pokazal je pete l. 630 in ni ga bilo več. Od tistega časa je Samo mirno kraljeval do svoje smrti, to je do leta 658., vsega vkup 33 let.

Kdo je bil kralj po njegovi smrti? Vsi so hoteli biti, ne eden, ne drugi ni hotel odstopiti kaj svoje oblasti, vsi so hoteli gospodovati, razcepili so se slovenski knezi, ločili so se eden od drugega, pripravili so pot Nemcem, da so po enem vse prav lahko podvrgli. Že takrat so delali razloček med Kranjci in Gorotani.

Kjer vsak svojo trdi in drug drugemu neče nekoliko prizanesti, vsakrat se tako zgodi.

koli z drugega stališča ogledovala, nego da se v silni potrebi z vso odločnostjo take rešitve išče, katera daje zanesljivo poročstvo, da se ne povrne več od časa do časa take razmere, kakoršne so danes, — rešitve, katera bi mogla varovati monarhijo pred nevarnostmi, ki so s temi razmerami združene. Vlada spoznava, da je v prvi vrsti kongres poklican, da definitivno reši razmere v orijentu, za to mu tudi nikakor ne namerava odtežati razsodbe o tem stališču in tako tudi ne mara dosežati rešitve tega vprašanja dogovorno s kako posamezno oblastjo. Ministrov odgovor eklepa, da so vse dotične vesti in kombinacije brez resnične podloge. Zbornica je to izjavo s pohvalo sprejela.

V ogerskem drž. zboru se vsako toliko ponavljajo razburjeni prizori. Pretekli teden je bila razprava o peticiji peštanskega mesta, da bi vlada preklicala svojo naredbo, obrnjeno proti svobodnemu sklicevanju javnih ljudskih shodov. Govorilo se je silno oestro. Poslanec Szilagy, ki je ob enem profesor prava na peštanski univerzi, je n. pr. zagovarjal načelo, da je silovit upor zoper nepravilne naredbe parlamentarne vlade sicer obžalovanja vredno, ali ne prepovedano dejanje. Minister Tisza je na to sarkastično odgovoril, da je močno dvomiti o uspehu, ki ga more mladina na univerzi doseči, ako se profesorjev poduk naslanja na taka načela. Ker ni hotel predsednik ministra k redu klicati, nastala je v zbornici dolgo trajajoča občna razburjenost.

Če hi so praznovali v torek slovesno odkritje spominka svojemu narodnemu buditelju Jungmanu. Vsa češka društva so bila zastopana pri slavnosti.

Zvunanji položaj, — kolikor se tiče orientálnih, ali prav za prav rusko-angleških zapletk, je vedno nespremenjen. Kakšne predloge je nesel ruski poslanik na angleškem dvoru, Šuvalov, iz Londona v Peterburg, o tem še nihče nič zanesljivega ne ve. Šuvalov je nekda odlični diplomat in sploh se govori, da, če se njemu ne posreči, porazumljenje doseči, potem je vojska neizogibna.

Misija srbskega generala Lešjanina v Peterburgu je imela nekda prav dober uspeh. Car je sprejel knježovo pismo in podeljeni mu velki križ Takovega reda in s tem je nekako priznal neodvisnost Srbije. Tudi je nekda s pohvalo priznal izvrstne zasluge srbske armade v zadnji vojski in pa dostojno obnašanje srbske diplomacije v zadevi nastalih navskrižnosti zastran sautefanske pogodbe. Car je Lešjanina pooblastil, naj zagotovi knjezu, da so čisto neresnične raztrošene vesti, da ima on več simpatije za Bulgare nego za Srbe, saj sta mu oba slovanska naroda enako na srcu in da sta kolikor on, toliko njegova vojska pripravljena, če bo treba, k novim žrtvom za njuno osvobojenje. Te carjeve besede hoče knez Milan pri prvi priliki v dnevnem ukazu objaviti svoji vojski, da prežene vsako nezaupanje ter vzbudi v njej novo navdušenje, ako bo treba zopet sodelovati z rusko vojsko proti skupnemu sovragu.

Iz Beograda se poroča, da je Serbska včeraj zadnje turške vjetnike turškim komisarjem v Rašti izročila. Srbi so poslali skupaj 25.000 Turkov na njihov dom. Turških 100 častnikov in podčastnikov pa ostane še dalje na Srbskem.

Iz Aten se poroča, da je ustaja v Epiru in Tesaliji čisto ponehala. Turška vlada je nazzanila vsem ustašem amnestijo.

Anglija se čedalje bolj bliža Francoski in jo hoče po vsakem načinu za se pridobiti.

Razne vesti.

Izid volitve za trgovsko-obrtniško zbornico v Gorici: V razredu fabrikantov sta izvoljena gg. Hektor baron Ritter s 30 in Acquarolli z 18 glasovi izmed 31 oddanih glasov; v trgovskem razredu so zmagali gg. Edvard Cohn s 128, And. vit. Pauletig s 125, Jona s 123 in Franceschini s 120 glasovi med okoli 240 votanti; v obrtniškem razredu so izbrani gg. Ivan Gasser z 200,

Ivan Paternolli s 197, Anton Ersetič s 196 in Iv. Kr. Lorenzutti s 196 glasovi. Vseh votantov je bilo v tem razredu blizu 400. Kandidatje nasprotne stranke v tem razredu so prijeli dva po 175, eden 177 in eden 183 glasov. Ta izid jasno dokazuje, da je nasprotna agitacija velik uspeh dosegla, večji, nego bi se zdel v normalnih razmerah mogoč. A k temu je mnogo pripomogla malomarnost in neznačajnost nekaterih takih volilcev, ki se sicer z namerami nasprotne stranke ne vjemajo, pa so se dali vendar bodi po nje obljubah zapeljati, bodi po praznem strahovanju v kozji rog vgnati — bodi morda tudi za denar dobiti. Zanašamo se, da saj med neznačajnejši zadnje vrste ni nobenega Slovenca.

Družina Chambord je preteklo aredo zapustila lepo Gorico, kder je čez zimo bivala; podala se je na svojo grajščino v Frošdorf. Grof Chambord se je letos, kakor po navadi, mnogo bavil z lovom in je bil v zadnjem času posebno zadovoljen, ker se mu je v trnovskem gozdu posrečilo zadeti divjega petelina. Trnovci so nekda slovesno sprejeli visokega gosta ter mu napravili slavolok; gosp. grof pa je z visokodušnim darom za tamošnje uboge odvrnil skazano mu čast. Tudi na šempaskem polju je pogostoma prežil na ključače in drugo divjo letavino in tudi tam je navadno trosil obilno miloščino med uboge. Sploh bi se mogla Gorica in nje lepa okolica srečno šteti, ako bi smela vsako zimo računati na tako bogate in radodarne goste.

Meteor. Četrtek 9. t. m. zvečer ob 7^{1/4} uri videli smo v Gorici krasen meteor. Prikazal se je na zahodni strani in padal je v obočni črti puščajoč za seboj svitlo — bel sled, ki se je polagoma zgubljal. Videlo se je tudi, da se je kaka iskra vtrenila od meteora. — Zanimivo je, da so v Ljubljani videli ob istem času („Slov. Narod“ piše ob 8. uri) enako prikazen.

Kervavo djanje se je dogodilo pretekli petek na goriškem gradu. Neka Terezija R. omožena Z. je živeła v nepošteni zvezi z M. V. mej tem, ko je nje mož v Vidmu z mizarstvom svoj vsakdanji kruh služil. Oba — ljubimec in ljubimka sta uže dolgo na zelo slabem glasu, on kot zapeljivi igralec, ona kot nič vredna potepa. V petek se vrne Z. iz Vidma, pozvan k vojaškemu vajam v Celovec; pri magistratu je prijel nekoliko potuine, za denar se malo opije in ker je vedel, kako žena živi, gre domov, menda z namenom, da najde plemeniti par skupaj ter si svojo jezo malo razpase. Ker so duri stanovanja zaprte, hoče vlomiti, kar se mu tudi posreči; a komaj vstopi v sobo in hoče nad čedno dvojico zarezati, kar ga mahne M. V., ki je za vrati prežil, sé sekuro dvakrat po glavi, da se nesrečnež omrtvel na tla zgrudi. — Zločinca so koj vjeli in v zapor gnali; babura je pa skozi okno skočila, a obvisela je na trti, in se ni nič poškodovala. Ogromna množica pobalinov jo je žvižgaje spremljala po mestnih ulicah do zapora, kder si bo nekoliko časa vrela kri hladila. Nesrečnega s opraga so peljali v bolnišnico, kder bode nekda kmalo okrevat. S početka so mislili, da je smrtno zadet, a zdaj se je pokazalo, da rane niso nevarne. — Demoralizacija strašno napreduje posebno v nižih vrstah goriškega prebivalstva.

† France Pirc, vodja cerkvene godbe v stolni cerkvi in vpokojen učitelj mestne godbene šole v Gorici — je po dolgi bolezni na srcu 11. t. m. 78 let star umrl. Ranjki se je narodil v Idriji na Kranjskem, pa je živel v Gorici nepretrgoma 57 let; za to se je tudi za pravega Goričana smatral. Veljal je pred leti za najboljšega tukajšnjega učitelja v godbi na glasoviru in gosli; bil je jako marljiv in pravijo, da tudi blagodušen, ker se je z ubozimi učenci tudi brezplačno trudil, če je spoznal, da imajo talent za muziko. — Ranjki je imel v Gorici in po deželi mnogo prijateljev, za to je bil njegov pogreb prav sijajen. Pri sprevedu je svirala goriška mestna godba in pel je moški zbor iz stolne cerkve. 20. t. m. bo po njem slovesna črna maša v stolni cerkvi, pri kateri bodo peli Kubick-ovo mašo pod vodstvom mestnega kapelnika Mugnone-a.

† Andrej Uršič. — Bogoslovec tretjeletnik Andrej Uršič je po dolgem, več ko dveletnem bolehanju po noči od sabote do nedelje predpret, tedna v tukajšnjem semenišči mirno v Gospodu zaspal. Bil je ranjki ljubljenev vseh predstojnikov in blag tovariš svojim sošolcem in drugim bogoslovcem, zato se je kratak, pa primeren napis na traku, kterega so mu bogoslovci na lep venec privezali „carissimo confratri“ prav dobro podal. Dobil je ranjki bolezni na pljučah pri vojaki, kajti tudi on je bil toliko srečen, da so ga osmošolca lepega, zdravega in čerstvega mladeuca poterdili v vojske in poslali na Tirolsko. Tam je dobil neozdravljivo bolezni na pljučah, ktera mu je življenje v 23. letu starosti končala. Pogreb je bil prav slovesen, ker vdeležilo se ga je razven bogoslovec mnogo duhovnov iz mesta in tudi več drugih znancev in nekdanjih sošolcev.

† Dr. Artur Menzel, sin nekdanjega gimnazijskega ravnatelja v Gorici, primarij mestne bolnišnice in jako priljubljeni in kljub svoji mladosti slove-

či zdravnik v Trstu, je te dni v Berlinu, kder se je hotel deležiti kirurški zbor, stoprv 34 let star umrl. Trst zelo obžaluje prono zgubo po blagem srcu in po nenavadni učenosti in spretnosti odličnega mladenca.

Ubil se je minoli teden neki barbar padši iz drugega nadstropja, kjer je okna barval v neki hiši na gradu, na streho spočnje hiše in iz te na dvorišče. Pogreb je bil prav veličasten, ker je bil pri društvu za pogrebovanje (Pompe funebri) v službi.

Zabav in koncertov nam sedaj ne manjka v Gorici, a vspeha nimajo ti italljaški „professori“, akoravno tukajšna lahonska lista dan za dnevom propagando delata za svoje ljudi. „Hotel Evropa“ je večino večerov prazen, če tudi je mej tednom dvakrat godba brez vstopnine, a zato pa pivo 2 novca na kvartilnu dražje. Rosenberger ima pa sopen letos sé svojim krasnim vertom smolo, kajti minoli nedeljo je komaj plakate nabil, pa je začelo deževati in trajal je dež dva dni. Menda se bo pa vendar vreme ustanovilo.

Bolezen v Štandrezi. Ker smo iz nekaterih goriških listov pozvedeli, da razsaja v sosedni vasi Štandrežu kužna bolezen, katera se tudi uže drugod po deželi prikazuje, naprosili smo gospoda dr. Rafaela Rojica, naj bi nam blagovolil o tem kaj zanesljivega poročati. Vselej pripravljen, podpirati javne interese — nam je gospod doktor, kar je bilo v naglici mogoče, radovoljno vstregel ter nam sledeče razložil:

Erythema exsudativum papulatum se imenuje nalezljiva kožna bolezen, ki se navadno v spomladi ali jeseni polastuje mladih ljudi do 36 let, izjemno pa tudi starejšim ne prizanaša. Večinoma se napovedujejo te bolezni posebna znamenja, n. pr. nenhanje teka, silna žeja, posebne bolečine v glavi ali v hrbtu, ampak navadno se človek zvečer zdrav vleže v posteljo, po noči mu koža porudeči, začenja ga večkrat zbadati, ali se mu zdi, da je napeta, se voč ali manj, ali pa če ni preveč pokrit, celo nič ne spoti in zjutraj začuden zagleda, ali se večkrat otiplje, da je koža, posebno kjer je na ohvatnem, opahnjena (garnjata) in okoli rudečih opahkov (herbunčkov) redno ali neredno rudeče obkrožena. Okrožki so posamezno natvošul, kakor pri osepnicah (plehah, Rubeola morbillosa sive Erythema exsud. morbillosum) ali pa se zlivajo drug v drugega, kakor pri rudeči vročici (škarlatini, Rubeola scarlatiosa, sive Erythema exsud. scarlatinosum). Taki manjši ali večji obkroški z opahkom v sredi ostanejo 1, 2 do 3 dni na onem mestu, kjer so nastali, potem zginejo in ostane nekoliko časa sam rudeč opahok, med tem ko po drugih mestih še le nastajajo in se v malem času, kakor prvi, spremene in zginejo brez posebnih slabih nasledkov, samo da se koža voč ali manj olšvi (olušči). Ako je pa bolezen nenavadno močna, ali pa da jo bolnik sam tako prislil, postane herpetična, — to je na mestu rudečih opahkov nastanejo beli mehurčki, ki so s početka vođeni, kasneje pa gnojni — ali pa tudi purpura simplex, tako da so veliki deli kože enakomerno rudeči, kakor pri rudeči vročici (Rubeola scarlat.), kar se rado zgodi, kedar je bolnik preveč odet in posebno, če ima volneno obleko (majo); pod pozduho, pod prsi, pod trebuhom se naredi pa vse polno mehurčkov, kakor proso drobnih, prezornih in polnih vode, tako da se lahko misli na nevarno bolezen morbus miliaris, kar pa ni, ampak so to le nedolžni mehurčki od potenja (sudamina). Tako bolezen sem jaz letos zdravil v 3 slučajih v Gorici (na Placuti, Via del duomo, Via dell'Usina) in pa dva slučajja v Revni in drugod. Vsi bolniki od 18 do 36 let stari so v kratkem času okrevali.

V Štandreži je enaka, in če se bolnik primerno zdrži, gotovo popolnoma nenevarna bolezen. Ako so pa nekateri — od kar ta bolezen traja — umrli, niso na njej umrli; oni pa, ki so s to boleznijo umrli, niso zaradi nje, kakor bi bila sama na sebi tako nevarna, ampak za to, ker so neprenehoma vročo juho pili, neusmiljeno život in glavo odevali, vsa okna in vrata zatikali in tako truplu in okoli trupla preveč kurili in zrak kužili, kar sem imel danes priliko, pri nekaterih osebah konstatirati.

V Štandreži sem spoznal, da posamezni tudi od strahu polegajo in kedarkoli kako slabost občutijo, se zapirajo v sobe, se pod teško odejo kar zgubljajo ter tako bolezen privabijo, pa ne naravno, ampak umetno-prisiljeno Eczema artificiale cum sudaminis in zdravniku je mnogokrat težavno, razločiti naravno nenevarno od umetne tudi nenevarne bolezni. Dr. Rafael Rojic, I. r.

Vinorejsko društvo v Kamnji bo imele izreden občni zbor prih. nedeljo 19. tm. pop. točno ob 3. Namen tega zbora je, da se uredi društvene zadeve in da se izvoli nov društveni odbor. Kot pooblaščenec c. kr. kmetijskega društva bo vdeležil se tega izrednega zbora g. prof. Povše, ki ima nalog. v poročanju z občnim zborom urediti društvene zadeve.

Vinorejsko društvo v Dornbergu ima prih. nedeljo 19. tm. točno ob 8. zjutraj shod vinorejcev in sicer z namenom, da jim v podučljivem govoru razjasni g. prof. Povše *) izid vinske razstave od 5. tm.

*) Prof. Povše je namreč Dornberčanom obljubil to in hoče te obljube prih. nedeljo izvršiti.

in da društveni odbor naznani in izrazi priznanje izraženo od vinske presojevalne komisije.

Prav bi bilo, da bi se teh dveh shodov ne le društveniki omenjenih vrnorejskih društev vdeležili, ampak tudi drugi vinorejci iz bližnjih vasi; saj le poduk nam more pomoči do boljega. Poduk v Dornbergu bo trajal od 8. do 9., tako da lahko vsakter pride, pa ne zamudi vdeležiti se službe Božje.

Črečnje se iz Goriškega uže razpošiljajo lehkotivim Dunajčanom; prve so bile po 80 kr. kilo, a sedaj so vpale uže na polovico in za nekoliko dni si jih bomo tudi mi Goričanje za par novcev kilo privoščili.

Železnica iz Trsta v Vipavo in Ajdovščino je uže več časa v mislih in projektih. Tržaški nemški list ta nasvet zopet pogreva in pripoveduje, da se je v Trstu naredila družba, ki hoče to železnico delati kakor brž čeli potrebni kapital dobi. Čela progla bi bila v ozkih kolovozih in 67 kilometrov dolga. Stala bi 1.468.340 gold. Sl. N.

Is Nabrežine se nam piše 14. maja 1878. Veselica v spomin lanskega koncerta Slavčevega pod milim nebom odložila se je radi neugodnega vremena na prihodnjo nedeljo t. j. dne 19. maja 1878. Vže dozdej je mnogo odlične gospode svoj sklep razodelo, da se hoče te slovesnosti deležiti, tedaj bode Nabrežina v novič imela priliko pokazati svoje rodoljubje slovenakemu svetu.

Napad na nemškega cesarja. V saboto zvečer je raznesel telegraf iznenadno vest po širnem svetu, da je nekdo v Berlinu revolver sprožil na nemškega cesarja Viljema. Iz poznejih poročil pozvedavamo, da se zločinec imenuje Emil Hödel, imenovan Lehman, da je kleparski pomočnik iz Lipkage, še le 21 let star in socijalni demokrat. Streljal je na cesarja, ko se je ta v saboto ob 3 1/2 uri popoldne sé svojo hčerjo, nadvojvodinjo Badensko, pripeljal od Brandenburških vrat v drevored „pod lipami“ v Berlinu. — Strelec je hotel po drugem strelu ubežati, a ljudstvo ga je naglo ustavilo in pri tej priliki je še tri strele sprožil. Prijet je bil tudi nekov Krüger, delavec, ker so sumili, da je z napadnikom v kaki zvezi — a kmalo je bil nedolžnega spoznan in izpuščen. — Koj po napadu se je zbrala ogromna množica pred cesarjevo rezidenco, kder je z navdušenimi živio-klici razodevala svoje sočutje. Cesar se je večkrat na balkonu pokazal in zahvaljeval. Polalaniki tujih vlad, ministri in generali so prišli čestitat, da mu je življenje rešeno. Mesto je bilo zvečer polno zastav. — Čestitenja nemških in drugih evropskih dvorov dohajajo neprenehoma.

Prvi krat zasiljan je Hödel ipovedal, da ni nameraval na cesarja streljati, ampak da je hotel samega sebe „pod lipami“ usmrtiti, da bi pokazal bogatim obraz sedanjih žalostnih razmer. Rekel je dalje, da je le enkrat ustrelil in da ne razume, kako so se zgubili vsi drugi streli iz revolverja, morda jih je spustil v svoji nezavednosti. Pri njem so našli fotografiji Bebbela in Liebknechta znanih socijaldemokratskih aposteljev.

Slavnej pošti v Gorici priporočamo, da bi vendar enkrat skrinjico na Travniku in drugod prebarvala ter pošteno napisati dala, kedaj se pisma pobirajo. Nij lepo gledati ono čekkarijo, ki je sedaj prav na glavnem kraji sé svinčnikom načerkana tako, da človek ne ve, ali je to sl. c. k. pošta napravila, ali si je pa kak pobalin to veselje naredil.

„Cerkveni glasbenik“ je naslov časniku, ki je kot „organ Cecilijinega društva“ v Ljubljani začel izhajati in katerega 1. list za mesec maj je prišel ravno kar na svitlo. Firma uredništva sama že nam je porok, da bode list dober, kajti odgovorni urednik „Glasbenikovih“ članov je prof. Jan. Gnjezda, urednik muzikalnih prilog pa prof. Ant. Förster. — V prvem listu nahajamo dva uvodna članka: „Kaj je cerkvena glasba in njeno notranje bitstvo?“ in „Kakih misli je mnogoterno še katoliška duhovščina zastran cerkvene glasbe?“ Potem sledi več manjših sestavkov, spadajočih v kroniko Cecilijinega društva, dopisi, oglasnik muzikalij itd. Muzikalne priloge so: „Ofertorium in ascensione domini“, „Prva in druga pesem sv. rožnega venca“ (iz leta 1678.), „Pange lingua“ — vse harmonizoval Ant. Förster. — Ker bode „Cerkv. glasb.“ izhajal začetkom vsacega meseca, se bode tudi gledé prilog oziral na potrebe istega meseca ter prinašal pesmi njegovih praznikov. — Tako je vse lepo vredjeno, da bode list vstrezal namenu svojemu. Tudi oblika njegova v veliki osmerki je pripravna, tisek in papir lep. Do konca letošnjega leta velja „Cerkv. glasb.“ 1 gold. 50 kr., za ude Cecilijinega društva pa 1 gold. Naročila sprejemajo v Alojancici. Novice.

Teržno poročilo.

V Gorici 15. maja.

Pri vsej negotovosti, ali bo vojska ali ne, začele so cene raznega blaga minole dni padati. Sicer pa ter-

govec v resnici ne ve, pri čem da je: danes kupi, mislé, da bode cena vsaj nekoliko dni stalna, a predno mu blago doide, uže mu preti izguba, posebno pa pri žitu. Koruza je še precej v cenah pala in po goriških magacinih se vdobiva še pod 9 gold. 100 kil. — 31 litrov (to je star mernik) se plačuje povprek po 2 f. 4 in nižje: stara je nekaj dražja.

Pšepica po 3 f. 10 do 3 f. 40; ječmen cel po 2 f. a pehan po 3 f. 50; oves po 1 f. 34. Moka je v Ritterjevih mlinih za 50 kr. ceneji kot je bila in sicer št. I. f. 23.70, II. 20.50, III. 19.20, IV. 17.20, V. 13.50, VI. 11.20, otrobi drobni 5 f. 20, debeli 4 f. 80 per 100 kil. Rajž je od 18 f. 50 do 22 f. 100 kil.

Pive bratov Reininghaus iz Gradca na Korjni pri vodnjaku iz ledenice, v sodičih po 35 L. Eksport 4 f. 40, Märzen 4 f. 10 zunaj mesta, za mesto je 90 kr. dražje, ker je dac uže plačan.

Sicer pa se nij na omenjene cene pri žitu in moki zanašati, ker se sedaj vsak dan cene spreminjajo.

Poslanica.*)

Gospod urednik!

K popravku artikela zaradi volitve kupčijske zbornice v Vašem cenjenem listu št. 18 prosim Vas sledeče sprejeti:

Podpisani kot I kandidat liberalno-patriotične stranke za kupčijo razjasni s tem, da je že pred 18 leti kupčijo z voskom popustil zaradi tega, ker nij že takrat za veliko obloženo istino dostojnih obresti prijel, vkljub takratnega desetkrat večiga prestaneka.

G. G. Strechel.

Uredništvo ne prevzame odgovornosti za zadržaj in obliko.

Dunajska borza.

	16 maja
Enotni drž. dolg v bankovcih	61 gl. 90 kr.
Enotni drž. dolg v srebru	64 „ 70 „
Zlata renta	71 „ 50 „
1860 drž. posojilo	113 „ — „
Akoje narodne banke	801 „ — „
Kreditne akcije	213 „ 75 „
Lquadon	121 „ 30 „
Srebro	105 „ 30 „
Napol.	9 „ 71 „
C. kr. cekini	5 „ 72 „
Državne marke	— „ — „

MI DARUJEMO VSAKEMU

najpotrebnejše domače orodje, kakor: žlice za kavo in jedi, nože in vilice itd. itd.

Od konkurznega oskrbnitva pred kratkim na nič prišle velike angleške tovarne za britanija-srebro smo dobili poziv, naj vse izdelke iz britanija-srebra, ki jih pri nas v zalogi imamo, za majhno odškodnino prevoza in 1/4 delavske plače darujemo.

Ako se vpošlje znesek ali tudi proti povzetju cene, ki je pri vsacem izdelku označena, samo za povrnitev troškov prevoza iz Angleškega na Dunaj in majhen del delavske plače, dobode vsakdo le-to

zastonj:

6 kom. britanija-srebrnih žlic za jedi, 6 kom. baš takovih žlic za kavo, vkupe 12 komadov, stalo je prej gl. 6, a sedaj stane vseh 12 komadov vkupe gl. 2.35

6 kom. britanija-srebrnih namiznih nožev z angleškimi ostrinami, 6 kom. baš tak. vilic, vkupe 12 kom. kateri so prej stali gl. 9, stoji zdaj vseh 12 vkupe gl. 3.40

1 zajemalka za mleko, težke vrste, prej gl. 3, zdaj gl. 1.30

1 „ „ juho, najtežje vrste, iz najboljega britanija-srebra, prej gl. 4, zdaj gl. 1.80

Poleg tega elegantni svečniki, par po gold. 1.—, 2.—, 2.50, 3.—; tase po kr. 50, 75, 80, gl. 1.40; majolke za kavo ali čaj po gl. 2.—, 2.50, 3.—, 4.—; svečniki z roči, par po gl. 8.50, 10.50, 14.—, 20.—; sladkorne pušice po gl. 2.—, 5.80, 4.—, 5.50, 7.—; sladkorne sipnice po kr. 40, 75, 90, gl. 1.—; sklenice za kis in olje po gl. 2.50, 3.80, 4.25, 6.—; pušice za surovo maslo po kr. 95, gl. 1.70, 2.80, 4.25, 4.— ter še mnogobrojni izdelki.

Posebnega pozora vredno:

6 komadov namiznih nožev, z najfinjšimi ročaji iz britanija-srebra, z angleškimi jeklenimi ostrinami, 6 komadov baš takovih vilic, 6 komadov težkih izvrstnih žlic za jedi, 6 komadov baš takovih žlic za kavo, v elegantnej kaseti od baršuna, vkupe 24 komadov, ki ro prej stali brez kasete gold. 13.—, stane zdaj s kaseto gold. 6.40.

Te stvari so izdelane iz najfinjšega britanija-srebra in se od pravega 13 lotnega srenra celo po bletnej rabi ne dajo razlikovati, ter garantiramo, da njih barva ostane bela.

Tudi damo vsakega denar nazaj, ako mu naš nož ali žlica očrnila ali orumenita.

Naslov:

„Britannia-Metallwaaren-Niederlage“
Wien, Babenbergerstrasse 1.

Narodna krojačnica

kojo odpre podpisani, ter naznanja po najnižji ceni obleke izdelavati; ob enem si naročuje blago po nizki ceni iz Gradec-a, kakoršnega si naročevalec v poslanih mu novejših izgledih (Muster) izbere za vsaki stadium leta.

Priporoča se toraj p. n. občinstvu, naj ga z obilnimi naročili počasti, prizadevaje se, vstrezati vsem njih zahtevam.

Sv. Križ pri Ajdovšini 29. aprila 1878

Se spoštovanjem

Josip Poniž, narodni krojač.

Oznanilo.

Ravnateljstvo zastavljavnice (Monte di pietà) vstanovljene po grofu Thurnu v Gorici naznanja, da bode dne 13. Junija 1878 začela javna dražba (kant) nerešenih zastav I. četrt leta 1877 t. j. tiste, ki so bile zastavljene meseca januarja Februarja in Marcija 1877.

V Gorici 7 Maja. 1878.

Ravnatelj: D. Lovisoni.

Oznanilo.

Vodstvo društva za vedno čiščenje šteje si v čast objaviti častiti duhovščini in društvenim udom, da bode navadna razstava cerkvene oprave v hiši štev. 19 v Rabatišči dne 22. 23. 25 in 26. tekočega meseca maja.

„PRILICNA UKUPOVILA.“

NOVO! NOVO! NOVO!

Noži, vilice in žlice iz pravega „SREBROJEKLA“, ostanejo vedno bele (naj se ne zamenja z nezdavnim tako zvanim „Chinatrebrom“, katero postane rumeno uže po osmredni rabi). Da je naše blago stvarno, oziroma da ostane belo, dajemo 10LETNO POROČITVO!

1/2 tuceta žlic gl. 1.50
1/2 „ vilic „ 1.50
1/2 „ nožev „ 2.—
1/2 „ žlic „ —.75
1 zajemavec „ —.75
1 zajemavec za juho „ 1.—
1 žlica za prikuho „ —.75

6 podkladnikov za nože gl. 1.50 — 1 JAKO ELEGANTEN — najstet etel z enim desetom letnito vberne pošade: 13 lot. poskup. sreb. (6 nožev in 6 vilic) namesto 22 gl. za samo 9 gl.

Resnično SREBRNE ŽEPNE URKE! O c. k. kovnega urada poskušane, natančno regulirane in točno ideče s štetnim poročitvom.

1 sreb. cilindrica z verigo nam. gl. 12 samo gl. 6.50
1 „ ankora s krist. steklom gl. 15.50 „ gl. 9.50
1 „ remontoir-ura s krist. steklom (navija se pri-
1 ritinici brez ključa) nam. gl. 25 samo gl. 15.50
1 zlata ura za dame s steklom nam. gl. 28 samo gl. 17.75
Sreberne urne verižice od gl. 2.25 — do gl. 7.—

Najnovejša specialiteta!

Plinove lampe, ki se prenašajo, (brez cevi, brez duše (taba) in brez cilindra) z aparatom vred (vsak aparat nareja sam svoj plin). Te lampe se postavljajo lahko na mize, ali obešajo na zid, ali na podstropje. Dobrota za vsakega in za vsaki kraj!

Lampe za na steno „o gl. 4.—“ 1 liter plina 30 kr. Poduk, kako so
„ „ mizo „ „ 5.— ima lampa rabiti, se vsaki pridene
„ „ pod strop „ „ 4.75

Lepši plamen kakor pri pregovem plinu, 50% ceneji od petrolija.

Obišrte cenike pošiljamo zastonj, blago pa le proti plačilu ali poštnem povzetju. Dobiva se SAMO pri

Exporthaus Bettelheim,
Wien, Margarethenstrasse 13.

Podpisani si všteta v čast, naznaniti slavnim cerkvenim oskerbnitvom, da je odsihdob obilno založen sé svečami in baklami, ki se imenujejo voščene (zmes) in so prav enake onim iz fabrike Reali Gavazzi v Benetkah, kojih zalogo ima gospod Jakob Palla v Korminu. Te sveče in bakle so po 2 gl. kilo. — Tista slavna oskerbnitva, katera žele zaradi varčnosti take sveče imeti, naj se blagovoljno obrnejo sé Svojimi naročili do firme

Alojzij Bader v Gorici.